

Izveštaj o raspodjeli za 2018-2019

Prema Pravilniku o raspodjeli i Godišnjem planu raspodjele 2018-2019, prva raspodjela Udruženja Original je izvršena u 2020.godini. Ukupni iznos za raspodjelu je iznosio 60.000,00 KM, usvojen od strane Skupštine i Upravnog odbora.

Obračun naknade je vršen u skladu sa:

- ❖ Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, čl. 22.st.2.
- ❖ Pravilnikom o raspodjeli Udruženja Original
- ❖ Godišnjem planu raspodjele 2018-2019 Odluci o korekciji Pravilnika o raspodjeli i Godišnjeg plana raspodjele 2018-2019

Udruženje Original prikuplja i isplaćuje naknadu nosiocima prava iz dvije kategorije: autori (i nasljednici) pisanih djela u štampanom obliku, te izdavači pisanih djela u štampanom obliku. S obzirom da se pravo na naknadu od privatne i druge vlastite upotrebe ostvaruje kroz obavezno kolektivno ostvarivanje, Udruženje Original zastupa i isplaćuje sve autore i izdavače, neovisno da li su članovi Udruženja ili ne.

Raspodjela je završena u augustu 2020.godine kada je počela i isplata. Isplata, zbog nedostatka podataka o nosiocima prava, je trajala do oktobra 2020.godine kada Udruženje više nije imalo podatke o nosiocima prava koji su ostvarili pravo na isplatu (minimalni iznos za isplatu). Sav novac od raspodjele se nalazi na podkontu računa Udruženja Original.

1. Obračun naknade

Distribucija pokriva sve izvore prihoda koji prikuplja udruženje (koji se akumuliraju u jednu masu), a koji uključuju sredstva prikupljena od reprodukcije autorskih djela za privatnu i drugu vlastitu upotrebu:

- naknada koju plaćaju fizička i pravna lica koja pružaju usluge fotokopiranja uz naknadu;
- naknada koju plaćaju uvoznici uređaja za fotokopiranje.

Naknade iz obje sekcije će biti distribuirani zajedno.

Prije obračuna pojedinačnih naknada, iz distribucione mase se oduzimaju sredstva za fond za naknadne uplate nepoznatim nosiocima prava formiranim u tekućoj poslovnoj godini (rezervisana sredstva), sredstva za isplate stranim društvima, te sredstava za kulturne i socijalne namjene ako su planirana. U 2020.godini nisu planirana sredstva za kulturne i socijalne namjene.

Naknada ostvarena na temelju prava na naknadu za privatnu i drugu vlastitu upotrebu, koja se prema zakonu, kojim se uređuje autorsko pravo i srodna prava plaća od prve prodaje ili uvoza novih uređaja za fotokopiranje i od izrađenih fotokopija namijenjenih za prodaju, dijeli se između autora i izdavača u omjeru 50:50.

U skladu sa članom 22. stav 2. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava te odredbama Pravilnika o raspodjeli, distribuciona masa je iznosila kako slijedi:

Ukupni iznos za raspodjelu	60.000,00 KM	100%
Iznos za rezervacije	3.000,00 KM	5% ukupnog
Iznos za strana društva	3.000,00 KM	5% ukupnog
Iznos za autore ukupno	27.000,00 KM	50% ukupnog
Iznos za autore – proporcionalna klauzula (2013-2016)	13.500,00 KM	50% autorskog
Iznos za autore – objektivna dostupnost (2017-2019)	13.500,00 KM	50% autorskog
Iznos za izdavače ukupno	27.000,00 KM	50% ukupnog
Iznos za izdavače – proporcionalna klauzula (2013-2016)	13.500,00 KM	50% izdavačkog
Iznos za izdavače – objektivna dostupnost (2017-2019)	13.500,00 KM	50% izdavačkog

Iznosi rezervacija i strana društva se koriste za neprepoznata djela, eventualne korekcije i obaveze prema stranim društvima. Ova sredstva ostaju na računu 3 godine, i ukoliko se ne iskoriste vraćaju se u distribucionu masu i raspoređuju nosiocima prava prema pravilima raspodjele važećim za ovaj period (2018-2019).

Proporcionalna raspodjela sredstava se vrši prema broju ukupno djela za određeni vremenski period (bliža prošlost). Proporcionalna raspodjela se vrši za autore koji su izdali djela u periodu 2013. godine do 2017. godine. Ova isplata se vrši jednom i to u prvoj raspodjeli koju će kolektivna organizacija imati. Raspodjela se vrši prema broju izdanih djela. Razlog za uvođenje ovog principa je zasnovan na dobroj praksi koju primijenjuju organizacije iz drugih država (članice IFRRO), a radi pravednije raspodjele s obzirom da naknada prikupljena od korisnika nema izvor o korištenim djelima, već se bazira na principu dostupnosti djela za fotokopiranje. Imajući također u vidu da se radi o kolektivnom ostvarivanju čija raspodjela se veže za određene godine (za koje je prikupljen novac), ovaj princip proporcionalne raspodjele je predviđen samo za prvu isplatu, dok će sve ostale biti zasnovane na principu objektivne dostupnosti.

Objektivna dostupnost djela po obračunskoj godini se odnosi na nova izdanja/autorska djela za svaku finansijsku godinu, na osnovu procjene objektivne dostupnosti određenog zaštićenog djela u zadnje tri godine. Prva procjena dostupnosti se vrši za godine 2016, 2017. i 2018. (korekcijom je utvrđena raspodjela za 2017, 2018 i 2019. po ovom principu) i raspodjela uključuje djela objavljena u tom periodu. Svaka naredna raspodjela se pomjera za jednu godinu naprijed, tako da uvijek obuhvata zadnje tri godine. Raspodjela se vrši prema broju izdanih djela.

Autorski honorari se formiraju na osnovu obračuna ili alokacije nakon statističke procjene objektivne dostupnosti svakog zaštićenog djela za reprodukciju, dok se kriterijum i način podjele određuju odvojeno za autore i izdavače. Osnovni kriterij za djelo koje se smatra podobnim za raspodjelu je *ISBN broj* (International Standard Book Number - međunarodni standardni knjižni broj je jedinstveni identifikator knjiga i drugih omeđenih publikacija), odnosno *ISSN broj* (International Standard Serial Number - međunarodni standardni

broj serijske publikacije kojim se ona identificira), izdati u BiH počev od 1992.godine. Podaci za raspodjelu su prikupljeni iz zvaničnih baza Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH i Nacionalne univerzitetske biblioteke RS. Svi podaci prema pravilima iz proporcionalne i objektivne dostupnosti (za period 2013-2019) su unijete u bazu podataka Udruženja Original te je u skladu sa Pravilnikom o raspodjeli i naknadnim izmjenama, primjenjeni principi raspodjele.

U nastavku je pregled obračuna i kriterija za isplatu po kategorijama nosilaca prava (autori i izdavači).

AUTORI

Proporcionalna raspodjela

Ukupan iznos za raspodjelu: 13.500 KM

Ukupno izdanja: 7583

Iznos po jednom izdanju: $13500/7583 = 1.7802980350784649874719767901886$ KM

Objektivna dostupnost

Ukupan iznos za raspodjelu: 13.500 KM

Ukupno izdanja: 5874

iznos po jednom izdanju: $13500/5874 = 2.2982635342185903983656792645557$ KM

Izveštaj o isplati:

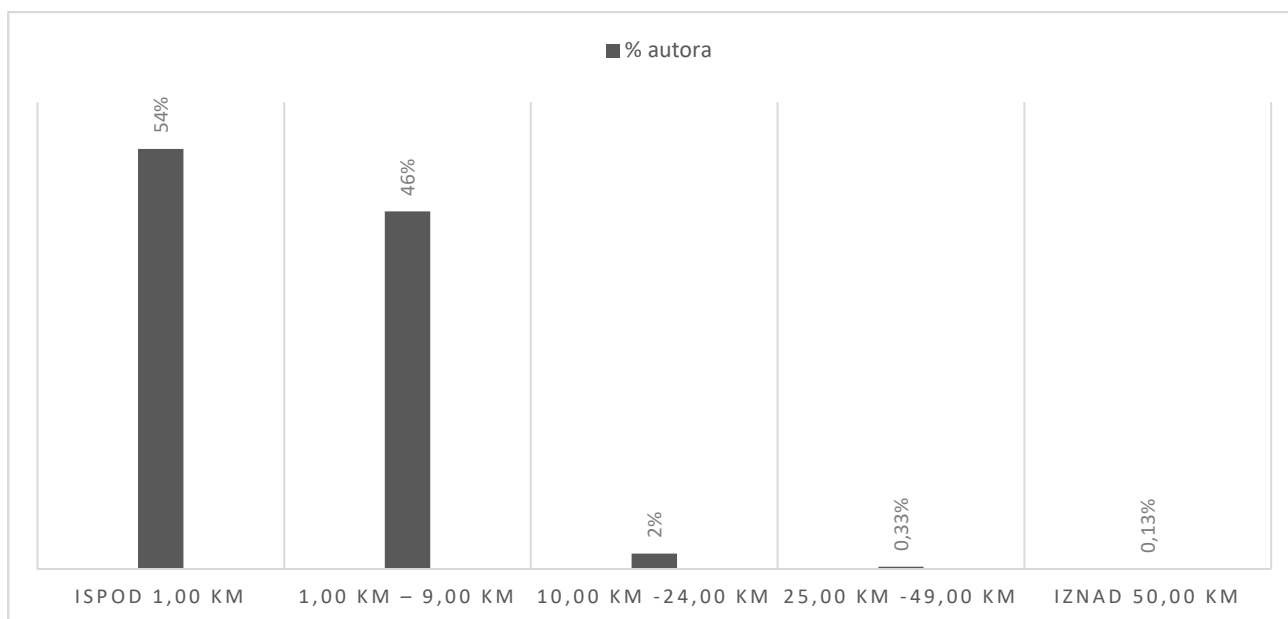
Donja granica za isplatu: 25,00 KM bruto u raspodjeli

Ukupno kvalifikovanih autora za isplatu: 59

Ukupno autora koji su dobili bilo koji iznos u raspodjeli: 13.139

Statistika po iznosima izgleda sljedeće:

Broj autora	Iznos
7107	ispod 1,00 KM
5995	1,00 KM – 9,00 KM
302	10,00 KM -24,00 KM
44	25,00 KM -49,00 KM
18	iznad 50,00 KM

IZDAVAČI

Proporcionalna raspodjela

Ukupan iznos za raspodjelu: 13.500 KM

Ukupni tiraz: 7653697

Iznos po jednom primjerku: $13500/7653697 = 0.00176385346846105875369772281291$ KM

Objektivna dostupnost

Ukupan iznos za raspodjelu: 13.500 KM

Ukupni tiraz: 5818447

Iznos po jednom primjerku: $13500/5818447 = 0.00232020674932675334157035373872$ KM

Izveštaj o isplati:

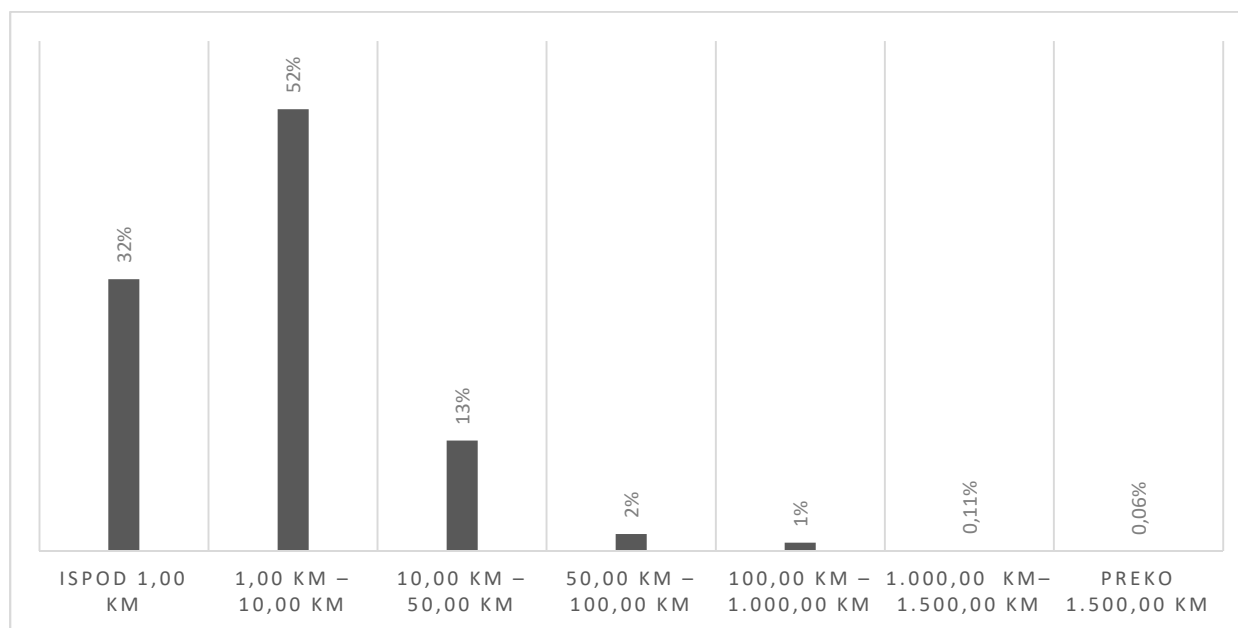
Donja granica za isplatu: 50,00 KM u raspodjeli

Ukupno kvalifikovanih izdavača za isplatu: 52

Ukupno izdavača koji su dobili bilo koji iznos u raspodjeli: 1686

Statistika po iznosima izgleda sljedeće:

Broj izdavača	Iznos
538	ispod 1,00 KM
876	1,00 KM – 10,00 KM
219	10,00 KM – 50,00 KM
31	50,00 KM – 100,00 KM
18	100,00 KM – 1.000,00 KM
2	1.000,00 KM– 1.500,00 KM
1	Preko 1.500,00 KM

2. Isplata

U augustu 2020.godine je počela isplata nosiocima prava koji ispunjavaju uslove minimalnih naknada za isplatu.

Isplate autorima čije podatke Udruženje posjeduje su vršene direktno na račune autora, uz obračun pripadajućih poreza i doprinosa. Za autore čije podatke za isplatu Udruženje ne posjeduje, upućivani su lični pozivi, prikupljeni kontakti putem izdavača i udruženja autora. Jako mali broj autora se odazvao i dostavio podatke potrebne za isplatu, zbog čega je paralelno upućen javni poziv na web stranici Udruženja i društvenoj

mreži Facebook. Ukupni iznos isplaćen autorima zaključno sa 31.12.2020.godine je: fizička lica-autori, neto 236,49 KM, bruto 268,21 KM.

Isplate izdavačima su podrazumijevale ispostavljanje fakture od strane izdavača (pravna lica) uz iskazivanje PDV-a za one koji su PDV obveznici. Izdavači su kontaktirani direktno (mail i pošta) o pripadajućim iznosima naknade i uputama za ispostavljanje fakture. Javni poziv na web stranici Udruženja se odnosio i na izdavače. Jednako kao i za autore, neki od izdavača se nisu javili, bez obzira na obavještenje i javni poziv na glasilima Udruženja. Ukupno isplaćenih naknada za izdavače zaključno sa 31.12.2021.godine je: pravna lica-izdavači, neto 13.969,17 KM, bruto 16.291,59 KM.

Svi iznosi koji su ispod utvrđenog minimalnog iznosa za raspodjelu ostaju vezani za ime nosioca prava i biće pridruženi iznosima koje u narednim raspodjelama pripadnu tom nosiocu prava.

Sav preostali raspoređeni a neisplaćeni novac od naknada je na postojećem računu Udruženja uz računovodstvenu evidenciju na posebnom podkontu 101062 za predviđene rezerve. Ukupni rezervisani iznos po osnovu prigovora nosilaca prava, u skladu sa Pravilnikom o raspodjeli i Godišnjim planom raspodjele, je 3.000,00 KM. Ukupno rezervisani iznos za strana društva je 3.000,00 KM. Ukupno raspoređeni a neisplaćeni iznos je 37.822,18 KM od čega je:

Nosioci prava	Neisplaćeni (raspoređeni) iznos
Autori	26.731,79 KM
Izdavači	10.708,41 KM

U 2020.godini, ukupno 3 izdavača i 2 autora su se odrekli naknade. Izdavači: Akademija nauka i umjetnosti RS, Fond otvoreno društvo BiH i Kulturni centar Kralj Fahd (ne mogu ostvarivati dobit). Autori koji su se odrekli naknade: Rajko Kuzmanović i Dragoljub Mirjanić. Sva odricanja su dostavljena u pisanom obliku.

Za svaki isplaćeni iznos, nosiocima prava je dostavljen izvještaj o obračunu po tačno navedenoj naknadi za svako djelo, primjenom pravila iz Pravilnika o raspodjeli. Tako se vide iznosi za koautorska i koizdavačka djela (50% od ukupno pripadajućeg iznosa za određeno djelo, osim ako drugačije nije određeno), puno autorstvo/izdavaštvo, te obračun naknade prema pojedinom principu raspodjele uz primjenu kriterija tiraža za izdavače. Izvještaji su sastavni dio baze podataka i softvera za raspodjelu te se ispisuju direktno iz ove aplikacije a prema urađenoj raspodjeli.

3. Neisplaćena sredstva

Sa ciljem razrješenja pitanja rezervisanih sredstava za nepoznate nosioce prava, Upravi odbor će na prvoj narednoj redovnoj sjednici Skupštine Udruženja predložiti (1) modus za isplatu iznosa novca iz raspodjele 2018-2019 uzevši u obzir da je novac iz označene raspodjele ostao rezervisan pod velikim brojem nosilaca prava čije podatke Udruženje nema niti može pribaviti za isplatu i (2) usvajanje izmjena Pravilnika o raspodjeli.

1. Modus koji će biti predložen sastoji se u sljedećem:

1. Objava javnog poziva za dostavu podataka za isplatu,
2. Javni poziv će biti otvoren 60 dana u 2021. godini,
3. Javni poziv će biti objavljen u tri dnevna lista, na zvaničnoj web stranici i Facebook stranici Udruženja, te će biti distribuiran u udruženja nosilaca prava,
4. Udruženje će utvrditi koji nosioci prava su po pozivu iz 2021. godine (naknadno) dostavili potrebne podatke za isplatu te izvršiti isplatu u njihovu korist,
5. Udruženje će utvrditi preostali iznos sredstava koji bi pripao nosiocima prava koji nisu dostavili potrebne podatke ni po Pozivu Udruženja iz 2020. godine, u periodu do dana objave Javnog poziva, ni po Javnom pozivu u 2021. godine,
6. Iznosu sredstava koji bi pripao nosiocima prava koji nisu dostavili potrebne podatke (u skladu sa tačkom 5.), bit će pridružena sredstva za strana društva uzevši u obzir da su Upravni i Nadzorni odbor Udruženja saglasno potvrdili da prema važećim bilateralnim ugovorima nema obaveza prema stranim društvima,
7. Iznosi iz tačke 5. i 6. činit će distribucionu masu,
8. Iznosi rezervacije za žalbe ostaje rezervisan u skladu sa važećim Godišnjim planom raspodjele (5 % u obje kategorije nosilaca prava) do 31.12.2022. godine za eventualno potrebno postupanje po prigovorima ili žalbama,
9. Iznos sredstava koji bi pripao nosiocima prava koji nisu dostavili podatke bit će preraspoređen na nosioce prava čiji podaci su dostupni i time će biti izvršena konačna raspodjela za 2018-2019. godine u 2021. godini po istim principima koji su primijenjeni za raspodjelu u 2020. godini.

Prijedlogom Upravnog odbora koji će biti prezentiran Skupštini Udruženja, Upravni odbor je stava da će iscrpiti sve moguće načine za utvrđivanje nosilaca prava iz obaveznog kolektivnog ostvarivanja prava. Upravni odbor je također stava da je ovakav način pokušaja raspodjele svih sredstava bio neophodan u ovoj fazi rada Udruženja, imajući u vidu da se radi o Udruženju koje je osnovano 2017. godine, a uvjete za prvu raspodjelu steklo tek 2020. godine. Konačno, Upravni odbor je stava da su nosioci prava, kao i obveznici prava, kroz sve aktivnosti koje je Udruženje provodilo počev od 2017. godine, zaključno sa Javnim pozivom koji će predložiti za 2021. godinu, uvedeni u pravo te da će od 2022. godine Udruženje objavu Javnog poziva vršiti u skladu sa izmijenjenim Pravilnikom o raspodjeli koji će biti predložen za usvajanje Skupštini Udruženja.

2. Prijedlog izmjena Pravilnika o raspodjeli Upravni odbor će dostaviti Skupštini u skladu sa Statutom.

Upravni odbor Udruženja Original je na osnovu iskustava iz prve raspodjele predložio izmjene Pravilnika o raspodjeli koje se odnose na završetak primjene principa solidarne i proporcionalne raspodjele (bili su svakako predviđeni kao jednokratni u prvoj raspodjeli); promjena godina koje se obračunavaju (objektivna dostupnost uključuje 2 godine u skladu se odredbama člana 46. st. 4. tč. a) Zakona o autorskom i srodnim pravima); uvođenje koeficijenta za djela i izdavače; pomjeranje datuma godišnje raspodjele u drugu polovicu godine; uvođenje aproksimativnog iznosa tiraža.